

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cl. regulamentului de a-
părare a tarifului comer-
cial, categoria V.

Umbră

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2-1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 500 Lei

Pe 6 luni . . . 280 Lei

Pentru străinătate 1000 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Cum citești?

(+). Legiitorului ce-L întreabă, cu gând ispi-
țitor, ce să facă să moștenească viața de veci, Lu-
mina lumii îi răspunde cu altă întrebare: „In Lege
ce este scris? Cum citești?” lăsând să se înțeleagă că
în cea mai însemnată problemă a existenței — cea
a mântuirii — lucrul de căpetenie nu-i ceea ce gân-
dește omul (— nu-l întreabă: Tu ce crezi? —), ci
ceea ce voiește Făcătorul. Și asta-i cuprins în Legea
prinsă 'n slova Scripturii.

De îndemnul acesta al Mântuitorului s'a ținut
seamă în toată vremea în sânul Bisericii. Adecă au
ținut seamă toate sufletele luminate și alese. Sf. Ti-
moteiu, fiul sufletesc al Sf. Pavel, cunoaște din co-
pilărie Scripturile. Sf. Policarp, ucenicul Sf. Ioan E-
vanghelistul, așteaptă dela credincioșii din Philadel-
phia să cunoască bine Cărțile Sfinte. Sf. Ioan Gură-
deaur nu înțelege să deslege pe nime de datorința
de a ceti Scripturile, și nu primește nici o desvino-
văfire: „Să nu mi-se scuze nime cu vorbe frivole și
criminale, zicând: Sunt legat de birou; am treburi în
oraș; sunt om cu meserie; am nevastă; caută să văd
de hrana copiilor; sunt dator să port grijă familiei;
eu sunt om de lume și nu mie mi-e dată să cetesc
Sf. Scripturi, asta fiind treaba celor ce s'au lăpădat
de lume, s'au retras pe vârful de munți și petrec
mereu în deprinderea vieții singuratice și schimni-
cești”. Tutorul acestora le răspunde marele Dascăl
Bisericesc că cei ce trăesc în lume au mai multă
lipsă de cetirea Bibliei decât pustnicii. Pentru că a-
ceștia trăind în pustie se bucură de liniște duhovni-
cească și-s feriți de atâtea primejdii. Dânsii, departe
de târîmul luptelor lumești, sunt feriți de lovituri
pricinuitoare de răni, și așa n'au lipsă de atâtea
leacuri, câtă vreme pe cel din lumea cea deșartă
„odată-l cătrânește soția, odată-l pisează copilul, altă
dată îl scoate din sărite vre-una dintre slugi; să uită
la el strîmb un dușman, îi întinde curse un vecin, îi
sapă pământul sub picioare un tovarăș de ostășie,
il amenință un judecător; adesea îi tulbură orizontul
sărăcia; îl face să sufere pierderea bunurilor, îl um-
flă în pene faptul că-i chiabur, iar pătimirea îl im-
pietrește”. In sfârșit: „E încunjurat din toate părțile
de o nemărginire de prilejuri spre rău și de nevoi... și
de aceea are neîncetată lipsă de a-și găsi taria și
armele în Sf. Scripturi”.

Formele dinafară ale vieții s'au schimbat mult
de pe vremea Sfântului Ion Zlataust și până azi. O-
mul lăuntric, omul sufletesc, a rămas însă același.
Și neapărata nevoie de a-și întări mereu puterile
sufletului cu apa vie din isvorul Scripturilor, așis-
derea. Ca pe vremea Sf. Augustin, așa și acum: „Ce-
tirea Sf. Scripturi produce în noi două daruri și două
efecte ale grației: Luminează și dă învătătura minții,
apoi, scoțând pe om din deșertăciunile veacului, îl
călăuzesc spre iubirea lui Dumnezeu”. Și ce poate
dori mai mult bietul muritor? Și cum își poate pe-
trece mai folositor anumite răgazuri de odihnă ce-i
îngăduie frământările zilei?

Fericiți cei ce au ajuns — mai ales în ce pri-
vește evangheliile — la convingerea vestitului scriitor
rus din zilele noastre, Merejkovski: „Ciudată carte:
cu neputință să fie îndestul cetită; ori și cât vei
ceti-o, totdeauna simțezi că n'ai cetit-o întreagă, ori
că ai uitat ceva din ea, sau că n'ai priceput ceva; și
o citești din nou — și vei încerca același simțământ;
și asta așa ține până 'n infinit. Ca cerul de noapte:
din ce-l privești mai mult, din ce sunt tot mai multe
stele pe el”. — După așa o judecată, cine se va mai
mira de duioasa mărturisire a aceluiaș: „Ca mine,
omul — așa a cetit și omenirea (Evangheliile) și
poate că va și zice la fel cu mine: „Ce să-mi pună
în sicriu? Cartea aceasta. Cu ce mă voi scula în
mâni din mormânt? Cu cartea aceasta. Ce am făcut
pe pământ? Am cetit cartea aceasta”. — Câți fac așa?

Cu gândul la răspunderi

Puțini sunt cei ce simt plăcerea și au
puterea cugetării. Cei mulți se mulțumesc cu
trăirea în realul material, și cu schimbul de
vorbe și păreri asupra a ceea ce privește
lumea nemijlocită a lucrurilor ce cad sub
simțuri. Are drept marele Vasile Pârvan:
„Mulțimea e, în general, refractară gândului.
Insăși limba oamenilor simpli e săracă în po-
sibilități de exprimare: câteva sute de cu-
vinte, în mare parte de ordin concret și uti-
litar. Gândul lor e încă și mai sărac: două-
trei preocupări, oarecum instinctive: nimic-
nicia vieții, nerecunoștința omenească, binele
și răul, egoist ori social... Raționamentul, care
începe abia unde încetează faptul material,
e deadreptul neaccesibil mulțimii...”

Și cu toate acestea: *Mens agit molem*:
materia e călăuzită de luminile minții. Adecă
așa e firesc să fie. Când nu-i așa, toate se
prăvălesc în haos; vine prăpădul. Tocmai de
aceea mulțimea are lipsă de cărmuitori, cari
însă să fie, la rândul lor, îndrituiți la aceasta
în temeiul culturii lor alese, a devotamentu-
lui desinteresat și a cinstei nepătate, neîn-
doelnic dovedite cu fapta, nu numai cu vorba
meșteșugită. Asta pentru că mulțimea, după
observația aceluiaș adânc gânditor V. Pâr-
van, mulțimea „reacționează prin impulsii și
se hotărăște prin sugestii; acțiunea spiritelor
creatoare asupra ei se exercită la fel cu a-
ceea a fenomenelor impunătoare ale naturii
neînsuflețite: omul simplu nu înțelege pe e-
roul gândului, ci se miră și se sperie de el,
ca de uragan și de trăsnet; mirarea și spaima
provoacă în el admirație și cult ca față de
puterile tainice divine, pe cari le invoacă și
cărora le aduce sacrificii”. — Așa eroii gân-
dului nobil și înălțător. Dar așa pot înriuri și
făptuitorii fărădelegii.

Dovadă — una din destule de altădată
și din zilele noastre —: Hitler și celea să-
vârșite de el în urma faptului că nu i-s'a
stat împotriva îndestul și la vreme, întâiu
și mai ales lui, și apoi tovarășilor întru
megalomanie teutonică și tăciunarie. Un
cardinal Faulhaber, cu primejdia vieții, a
osândit, cu ferestrele deschise și cu glas
înalt, și hitlerismul și rosenbergianismul. Și
ca acest purpurat a făcut și o mână de că-
lugări — indeosebi jezuiții dela *Stimmen der
Zeit* — și de preoți catolici din Germania și
Austria. Dar au fost prea puțini. Și s'au aflat
chiar și în rândurile preoției mai tinerele
de ani și — precum au arătat faptele —
mai ușurică de minte, unii cari, cu ochii la
Dalai-Lama nazist, și-au dat cu socoata,
chiar și șoptind mai tăricel, că „nu-i Dracu'
așa de negru cum e zugrăvit” lăsându-se și
ei narcotizați de el. — Urmările acelei ati-
tudini le vede și le simte o lume, iar popo-

mul german, în întregimea lui, va plăti și el
pe lângă lacrimile și sângele de până acum,
cu alte păraie de lacrimi și imense jertfe de
bani, bunuri și brațe muncitoare, drept pe-
deapsă pentru relele făptuite ce trebuiesc în-
dreptate, și ca lecția de acum să slujească de
învățătură nu numai celor de azi, ci și stră-
nepoților, de strănepoți.

Nemții, cu toate acestea, sunt și rămân
un popor mare, care poate că se va cuminti,
și cu vremea o să dreagă ce-i de dres și o
să se refacă într'o formă oarecare. Pentru
noi Români însă treaba stă altfel. Popor re-
lativ mic, și imprejmuit de dușmani, un pas
greșit ne poate fi fatal pentru totdeauna. Noi
nu ne putem permite luxul de a călca cu
stângul nici în vremuri liniștite și normale,
necum în momente de răspântie istorică,
cum sunt cele prin cari trecem. De aceea un
elementar simț de demnitate și de datorie
față de neam și față de viitorul lui, impune
tuturor celor ce ocupă un cât de modest
post de conducere, să fie la înălțimea clipei,
desbărându-se de toate preocupările egoiste,
ori de ce natură ar fi ele, preoțimea, ca
expresia celei mai pure spiritualități și a celui
mai înalt idealism, premergând cu pilda.

Slujbașii altarelor trebuie să-și păstreze
cu scumpătate și sfântă gelozie locul și ro-
stul de suflet în sufletul neamului. Frământă-
rile zilei nu-i îngăduit să-i afle absenți.
Dimpotrivă, ca tot atâția „ai semnelor vremii
profeți”, trebuie să desprindă sensul mișcări-
lor de azi, să pătrundă în taina nemărturisită
a gândurilor celor ce vreau să tragă după ei
norodul, ca să poată da îndrumările potrivite
păstorilor incredințați grijei lor. Și ca să
poată răspunde deplin acestei chemări înalte,
ei înșiși să se ispitească pe sine înainte de
a porni în fruntea turmei, și întru cât ar
băga de seamă vre-o umbră ori pată, să se
scape de ea, ca să fie tuturor priveală și
îndreptar pilduitor, nu sminteală, cum se în-
tâmplă când preoții, făcând politică, pierd
din vedere calea pe care trebuie să umble
dânsii în asemenea împrejurări, în deosebire
de alții cari n'au nici slujba, nici răspunde-
rea lor și cari nu sunt sarea pământului.

Nimic nefiind nou sub soare, nu e nouă
nici activitatea preoților pe târîmul politic.
Și nu-s necunoscute nici anumite norme pen-
tru ei în marginile acestei activități. Episcopul
cu nume de seamă, Aichner, le lega de suflet
preoților săi, cu o jumătate de veac în urmă,
să nu se abată niciodată, de dragul nici unui
politician și de hotărul nici unui partid po-
litic, dela liniile luminoase:

1. A nu se trece măsura. Preotul nu-i
rânduit să tulbure credincioșii, ci să-i poarte
la pășune sănătoasă. Vorbele tari, exageră-

rile, improșcarea celui de altă părere; nu-
ceva compatibil cu caracterul de preot. —
2. *Să nu purceadă strîmb.* Toate mijloacele
neîngăduite de morală să le respingă. Și să
aducă aminte tovarășilor de luptă că și ei
se cade să facă la fel. Pentru o isbândă mo-
mentană nu-i iertat să se facă nimănui ne-
dreptate. Nici chiar celui mai înverșunat duș-
man. — 3. *Să nu-și piardă mintea.* Cinstea
preotească și slujba păstoricească sunt va-
lori atât de însemnate, încât e o fărădelege
să fie pătate prin ieșiri degradante, ori pro-
cedee ce stau rău unei fețe bisericesti. Preo-
tul poate fi împreună luptător pentru un ideal
politic, nu slugă plecată a cutărui șef, care-i
vine cu ordine de executat fără nici o cric-
neală, fie vorba chiar și de chestii ce ating
conștiința. Și câte chestii de-acestea (scoală
creștină, educație, legi privind Biserica, mo-
rala, ș. a.) nu se pun inevitabil în decursul
deținerii puterii, — chestii privitor la cari ar
fi bine să se aibă precizări chiar înainte de
a ajunge partidul cutare la putere. — 4. *Să
nu fie llniți după popularitate,* lucru la care
se cuvine să se gândească și să purceadă
în consecință, fără doar și poate, preoții cari
ocupă trepte în ierarhia politică. Ei și aci
reprezintă doar pe Hristos și Adevărul veș-
nic, nu pe sine ori te miri ce vremelnice
interese.

Zice Poetul: „Nu mă îngrozesc de moarte,
ci de veșnicia ei“. Preotul, mai mult decât
oricare muritor cu răspundere, caută să se
gândească mereu în vremea apostoliei sale:
Nu mă îngrozesc numai de ce pățesc
acum pentru pasul greșit ce-l fac în calitate
de cărmuitor de conștiințe, ci de osânda ce
va apăsa prin veacuri pomenirea mea dacă,
prin păcătoșenia mea, m'am făcut vinovat și
eu de păcătoșenia abătută asupra neamului meu.

Sluga Domnului să cunoască oamenii ce
se imbulzesc la cărma Statului și, cât îi stă
în putință, să împiedece isbânda nevrednici-
lor. „Un popor care se încredințează unor
mediocri, se sinucide“, pe cum încrestează
un cap luminat. (Izoulet). Cu atât mai vartos

când se încrede unor vanitoși, păcătoși, ah-
tiați după putere, ca să răstoarne ce-au zidit
alții și să experimenteze în viul altora nălu-
cirile lor bolnave. Valurile tulburi aruncă la
suprafață asemenea specimene. — Atenție la
primejdie, căci răspunderea pentru somno-
lență e cumplită! — Și dacă totuși va fi
scris neamului să treacă prin tragedia Calva-
rului, pătimirea lui să nu strige la ceriu răs-
punare asupra tagmei slujitorilor la altarele
Răstignitului!

Dumitru Neda

Avem guvern nou. N'am fi avut lipsă
de el, căci dacă era bunăvoință din partea
tuturor celor ce au format Blocul Național
Democrat — cum n'a fost (și se știe din par-
tea cui n'a fost) — lipsiau frământările păgu-
bitoare ce au dus acolo unde suntem. Ajute
Cel de sus ca noua formație guvernamentală
— carea e următoarea — să lucreze în ar-
monie, răspunzând astfel deplin rosturilor sale
extrem de grele și de însemnate în aceste
zile de răspântie și răspundere istorică:

Președintele Consiliului de Miniștri: Ge-
neral adjutant C. Sănătescu,

Vice-președinte al Consiliului de Miniștri:
Petre Groza (Frontul Plugarilor).

Ministru de Interne: Nicolae Penescu (Naț.-
Țărănist). Ministru de Externe: C. Vișoianu
(Naț.-Țărănist). Economia Națională: A. Leu-
cuția (Naț.-Țărănist). Culte și Arte: Ghiță Pop
(Naț.-Țărănist). Agricultură: I. Hudită (Naț.-
Țărănist). Lucrări Publice: V. Solomon (Naț.-
Țărănist). Finanțe: M. Râmniceanu (Național-
Liberal). Producția de Răsboi: Bebe Brătianu
(Naț.-Liberal). Sănătate: Dr. Danielopol (Naț.-
Liberal) Cooperația: G. Fotino (Naț.-Liberal).
Răsboi: General Rășcanu. Siguranța Statului:
General Virgil Stănescu. Comunicații: Gheor-
ghiu-Dej (Comunist). Justiția: Lucrețiu Pă-
trășcanu (Comunist). Ministrul Muncii: Lotar
Rădăceanu (Social Democrat). Educația-Na-
țională: Ștefan Voitec (Social Democrat). Mi-
norități: Vlădescu-Răcoșa (Un. Patr.). Asi-
gurări Sociale: Ing. G. Nicolau (Sindicat).

Subsecretari de stat: Agricultură: Ro-
mul Zeroni (Fr. Plugarilor). Producția de Răs-
boi: V. C. Zamfirescu (Naț.-Liberal). Marină:
Contra-amiral Augustin Roman. Aviație: Ge-
neral Gheorghe Vasiliu. Armata de uscat:
General Crăciunescu. Comunicații: V. Răutu
(Naț.-Țărănist). La președinția Consiliului de
Miniștri: Sabin Manoilă (însărcinat cu reor-
ganizarea Statului). Aprovizionarea: Lucian
Burchi (Comunist). Aplicația armistițiului: Ge-
neral Dămăceanu. Educația Națională: C. Pa-
pacostea (Naț.-Liberal) și Căpătină (Naț.-
Țărănist). Finanțe: Ghilezan (Naț.-Țărănist).
Economia: Tudor Ionescu (Social-Democrat).
Interne: Teohari Georgescu (Comunist) și
Dumitru Nistor (Naț.-Liberal).

Tăria credinței

Credința este baza educației și existenței
unui popor; ea purifică moravurile și întă-
rește sufletește. Unde nu este credință sin-
ceră și adevărată, acolo nu sălășluiește nici
Dumnezeu, ci stăpânește pustiul și cele rele.
— Credința este scutul divin și neînfrânt,
săbie învingătoare și făclie luminoasă, drum
limpede și izbândă în lumea aceasta.

Nimeni în lumea aceasta nu se poate
lipsi de ajutorul Celui de Sus. — Nu se poate
ca lumea aceasta să fie atât de desăvârșită
în rosturile ei, fără ca să fie în ea și afară
de ea, cineva care a plămuit-o, hotărîndu-i
până în cele mai mici amănunte scopurile.
Numai așa mintea omenească ar putea să
înțeleagă lumea și rostul omului în mijlocul
ei, și numai cel ce așa o înțelege poate să
guste mulțumirea de a-i fi fost dat să treacă
prin ea cu ochi deschiși și cu pricepere.

În tot ceea ce facem, trebuie să punem
credință, ca să putem duce la bun sfârșit.
Munca fără credință este o înjosire, este ceva
sec, fără folos, dar și o îndrumare spre tot
felul de slăbiciuni. Fără o credință temeinică
în adevărurile cele veșnice, nu te poți apuca
de nimic — în chip serios — deoarece în
haosul acestei lumi te rătăcești jalnic.

FOIȚA „UNIRII“

Așa bat mirenii slinți la poarta veșniciei

— Apusul vieții prof. univ. Vico Necchi —
2)

P. Gemelli se întoarse; nu putea să
creadă că temerile lui în legătură cu boala
lui Necchi au fost perfect îndreptățite. Totuși,
analiza microscopică da un rezultat deza-
struos: nu ceea ce se crezuse, ci ceva neîn-
chipuit mai cumplit și mai fatal. În atare
situație, dacă nu intervenea vre-un miracol,
trebuia să urmeze o grabnică vindecare apa-
rentă, apoi după câteva luni răul urma să-și
dea primele simptome de reproducere; venea
epoca chinurilor și a durerilor groaznice;
apoi, moartea.

Cerurăm lui Dumnezeu minunea. Chiar
Sf. Părinte, căruia P. Gemelli îi comunică
trista veste, se uni cu noi în rugăciune pen-
tru bunul și valorosul soldat. Dar lui, care
întreba mereu de rezultatul analizei științifice,
ne hotărîrăm să-i ascundem deocamdată na-
tura răului care-l cuprinsese atât de pe ne-
așteptate, pentru că însăși boala ce-l mistuia
pe Necchi, prin reproducere, urma să-i arate
incetul cu incetul teribilul adevăr.

Cât au fost de penibile discuțiile dintre
P. Gemelli și Necchi, în acele săptămâni, ori-
cine-și poate închipui. Necchi mai că își cu-

noștea situația reală; se mângăia totuși în
gând cu nădejdea unei eventuale vindecări.
Pe de altă parte se încredea în cuvântul
prietenului drag. Nici acesta nu voia să-i a-
scundă gravitatea cazului; voia numai să-l
pregătească treptat pentru moartea a cărei
dată certă nu se putea prevedea, și pentru
aceasta recurgea la tot felul de ascunzișuri.

Necchi rămase puține zile în spital. Și-
mi aduc aminte că trebuind să se întrunească
Comitetul, Necchi voi să aibă loc lângă pa-
tul lui, în strada Quadronno. Panighi ne invită
acolo printr'un bilet în care, după indicarea
locului și orei adunării, adăuga: „Fapt din
care se vede că un membru al Comitetului Uni-
versității Catolice, nu are drept să stea lini-
știt nici chiar în spital“ Necchi rise din toată
inima.

Eși din spital, se întoarse acasă, și-și
reluă lecțiile dela Universitate și ocupațiile
profesionale obișnuite.

„Cum te simți, dragă Necchi?“

„Bine până în prezent, îmi răspundea.
Să vedem mai târziu...“

Familiei îi ținu ascuns totul și dorea să
nu i-se sufle un cuvânt. Trebuia să-și ascundă
frica sub surisul obișnuit, dulce și calm, sub
unul din acele surisuri cari împrăstie pacea
și aduce liniște la cei din jur. Iși alege o că-
măruță la ultimul etaj, care după prevederile
lui, urma să fie martorul tăcut a apropiatelor
lui chinuri...

Iar zorii anului 1930, în primele zile de
Ianuarie, îndoiala ce încă o mai avea cu

privire la natura și evoluția boalei, făcu lo-
certitudinii. Simptomele indiscutabile ale
boalei deveniră foarte clare. De-acu nu mai
putea să-și facă iluzii. Ca medic și om de
știință simțea vocea propriei lui culturi spu-
nându-i: „Dispone domui tuae, quia movieris
tu et non vives“. (= Fă rânduială în casa ta,
pentru că vei muri, și nu vei trăi).

Nu spuse un cuvânt.

În ziua Bobotezei luă parte la mani-
festarea solemnă a poporului, adunat în jurul
Em. Arhiepiscop de Milano, la binecuvântarea
statuei Regelui Hristos. În inimă cu siguranța
morții apropiate, pe buze cu șurăsul... Voise
să se pregătească pentru sărbătoare cu obiș-
nuita lui mărturisire. Mergând în ajun la In-
stitutul Leon XIII, chemă pe Părintele Iezuit,
confesorul său. Însă acesta era ocupat, și el
așteptă liniștit în biserică. Stătu o oră. Altul
în locul lui s'ar fi dus urmând să vină altă-
dată. Doctorul Necchi, nu: presimțea el oare
că asta era ultima lui vizită în casa în care
P. Mattiussi îl cunoscuse și educase de copil?

A doua zi după Bobotează era o adunare
a Comitetului, în noul palat. Înainte de adu-
nare, în sala ce duce spre balconul unde era
statuia, descoperirăm singuri pe P. Gemelli
și pe Necchi. „Contemplam — povestește
primul — statuia frumoasă, deacum binecu-
vântată în mod solemn; evocam slujba so-
lemnă, nobilele cuvinte ale Em. Sale Cardi-
nalul Schuster, poporul care aplauda și mul-
țumirea tuturor; arătând spre spitalul militar
din apropiere ce trebuia acum să se mute

Numai adevărul sfânt și veșnic poate scoate pe om din șovăială și dibuire.

Necredința ne dă indoială. — Indoiala și nesiguranța în noi și în tot ce facem, în tot ce începem, în tot ce ne este drag în lumea aceasta, nu este decât rodul sigur la care ne duce necredința noastră.

Noi nu suntem decât un crâmpie din clădirea cea mare peste care domnește spiritul atotputernic al lui Dumnezeu. Spre acest Dumnezeu să ne îndreptăm, El fiind izvorul și puterea puterilor, căci Dumnezeu a făcut lumea aceasta și el o cârmuește pururea.

În totdeauna și oricum ar fi, trebuie să credem cu tărie adevărurile mântuirii așa cum ne învață Mireasa Domnului, și să fim sinceri în tot ceea ce facem. Încetători cu totul în Dumnezeu, vom fi fericiți, căci fericirea, după care alergăm atâția, o găsim în noi înșine. Ne pierdem vremea în zadar cerând această fericire altora, afară de Ziditorul, căci nimeni n'are fericire de prisos.

Omul credincios nu cere prea mult dela această viață. El ocolește ambițiile false, crede în valoarea suferinței și nu disprețuește prin fericirea și norocul său — când le are — pe cei nenorociți.

Sf. Apostol Pavel spune: „Credința aduce dragoste, dragostea crede toate, nădăjduiește toate; suferă”. Și e fericită și suferind.

Căpitan Ioan G. Alecsa

Știri mărunte

Audiență viu comentată. Ag. Reuter a răspândit, ca primită din Cetatea Vaticanului, știrea că Sf. Părinte a primit, cu toate onorurile oficiale, cuvenite rangului său; pe principele *Ruprecht al Bavăriei*, care de prezent se află în Roma ca oaspe al prințului de Piemont. În Vatican și în afară de Vatican — spune-se — această audiență a provocat numeroase și aprinse discuții și comentarii. Pricina acestui interes deosebit pentru audiența din chestie e bănuiala că, în cursul acestei audiențe ar fi fost desbătută și eventuala reglementare în sensul monarhic, a problemei regiunilor catolice din sudul Germaniei. Această audiență a fost pusă în

legătură și cu plecarea arhiducelui *Otto de Habsburg* din Statele Unite în Portugalia, și poate că și mai aproape de Viena, unde una dintre Marile Puteri Aliate se zice că bucuros l-ar vedea din nou pe tronul binișor lărgit al înaintașilor din Schönbrunn. — Ceeace nu-i de crezut să mai fie vreodată

Sfat patriarhicesc. I. P. S. S. Patriarhul *Nicodem* al Românilor ortodocși s'a îndreptat către credincioșii și clerul în ascultare de I. P. S. Sa cu un îndemn la muncă încordată pe toate liniile de producție, mai ales agricolă și industrială. Scrie I. P. S. Sa: „În mâinile plugarului stă posibilitatea de hrană a tuturor fiilor acestei țări. Cunosc toate lipsurile plugarului din momentul de față, dar îmi dau seama și de marea răspundere pe care el o are pe umeri, cât și de cuminența cu care trebuie să-și urmărească îndatoririle acum când pretutindeni au fost stânjenite muncile câmpului atât de mult. Așa dar, fiecare să muncească cu răvnă neprecupețind timpul, pentru a aduna totul de pe câmp și a însămânța cât mai multe ogoare, căci lipsa mâncării este cel mai rău sfātuitor al omului. Jalea ce și-o provoacă în suflet dărâmurile din orașe arată deasemenea ce câmpuri întinse de muncă au meșteșugarii tuturor breslelor și ce mare trebuie să le fie încordarea la muncă. Iar rănile timpurilor grele pe care le supraviețuim îndeamnă pe fiecare slujbaș să fie la datorie, dela cel mai mare până la cel mai mic, toți deopotrivă de necesari în posturile ce ocupă”.

Cantină la Palatul Regal. La dorința Suvranului și a augustei sale Mame, s'a amenajat sufrageria cea mare a Palatului Regal, pentru a se deschide acolo o *cantină pentru ucenici*. În 6 Noiembrie c. s'a făcut inaugurarea acestei cantine, servindu-se, gratuit, masa la peste 80 de ucenici. În scurtă vreme numărul acestora va putea fi sporit la 150.

Vorbă frumoasă. La ședința solemnă a consiliului Moscovei pentru aniversarea revoluției roșii, mareșalul Stalin a rostit un discurs de mare amploare, în care, între altele, a declarat și următoarele: „Popoarele Uniunii Sovietice respectă drepturile și independența popoarelor din afara hotarelor Uniunii Sovietice și sunt totdeauna gata să trăiască în pace și în amicitie cu toate țările și statele vecine. În acest principiu trebuie să vedem baza legăturilor mereu crescânde și din ce în ce mai puternice dintre statul nostru și toate popoarele iubitoare de pace. Oamenii sovietici au ură împotriva cotropitorilor germani nu din cauză că acești cotropitori sunt oameni de națiune străină, ci în urma faptului că acești cotropitori au adus poporului

nostru și tuturor popoarelor de pace suferințe și calamități nenumărate. Poporul nostru are de mult o zicală: „Lupul este bătut nu pentru că are blana cenușie, ci pentru că a mâncat oile”.

Aniversara Revoluției Roșii. Cu 27 de ani în urmă, comuniștii, în frunte cu Lenin, Stalin și Trozky, înfrângând țarismul, au preluat cârma imensului imperiu moscovit. Momentul acesta, de epocală însemnătate nu numai pentru Rusia, ci pentru globul întreg, a fost prăsnuit cu fast deosebit și la noi în toate părțile țării, și mai ales în Capitală, unde a avut loc o manifestație la care, în telegrama trimisă mareșalului Stalin, se dă a fi fost de peste 200,000 numărul participanților.

Locale. [Măne, Dumineca săptămânii VIII-a după Înălțarea Sf. Cruci, va predica în catedrală, pâr. Dr. Aurel Lelufiu prof. de religie.

— În persoana d. Dr. Victor Ciufudeanu, Blajul are primar nou, care a și intrat în noua-i slujbă.

— Miercuri, de *onomastica* Maj. Sale Regelui Mihai I, s'a slujit în catedrală un *Te-Deum* solemn. A pontificat II. Sa Dr. Victor Macavelu, în sobor de canonici. Toate autoritățile locale au fost reprezentate.

Nici un răgaz! Vorbind la Casa Albă din Washington, Joi noaptea spre Vineria trecută, d. Roosevelt a ținut să se audă în Statele Unite și în lumea întreagă cuvântul: „Nu ne așteptăm să avem o perioadă de liniște la iarnă în Europa. Ne așteptăm să ne continuăm lupturile, să-l ținem pe inamic în mișcare, să-l isbim necontenit, să nu li dăm nici un răgaz, și să străbatem până la obiectivul final: Berlinul”.

Evreii pot trece la religia creștină. Printr'un decret-lege apărut, și în *Monitorul Oficial* (Nr. 256 din 4. XI. 44), a fost abrogată o dispoziție din 1941, care interzicea evreilor încreștinarea. În expunerea de motive a noiei rândueți se precizează: „Art. 44 din legea pentru regimul general al cultelor din 22 Aprilie 1928, prevede că oricine a implinit vârsta de 18 ani poate trece dela un cult la altul, observând formele stabilite de această lege. Sub regimul anterior, din considerațiuni de ordin rasial, s'a interzis membrilor cultului mosaic să beneficieze de prevederile art. 44 din legea cultelor, împiedecându-se pe această cale trecerea lor la un alt cult creștin, sau la cultul mahomedan. Această stare de drept nu mai poate subsista în actualul regim constituțional, care a proclamat principiul libertății religioase”.

Toată Grecia scăpată de Nemți. Se vestește ca sigur că întreagă Grecia a scăpat de cotropitor

aiurea pentru a ne face nouă loc, în clădirea anticei Mănăstiri a Sf. Ambrosie, spusei: „Dacă-i atât de mare bucuria noastră, vezi, gândește-te ce va fi când vom fi noi în localul ocupat azi de spitalul militar... Necchi înțelegea ce voiam să spun; pricepea că făceam aluzie la faptul că Providența ne îndruma să ne așezăm Universitatea acolo unde eu, după exemplul lui, învățasem să trăiesc primii fiori de viață creștină și unde împreună gustasem clipe de viață supranaturală ce nu le voiu uita niciodată... Imi luă mâinile și mi le strânse cu putere. Avea ochii plini de lacrimi și un tremur aproape imperceptibil pe buze:

— „Dar ce faci?” îl întrebai. „Tu știi, mă întrerupse; însă afecțiunea ce mi-o porți te îndeamnă să nu-mi spui adevărul...; totuși eu cunosc, sau mai bine zis intuesc realitatea...; nu voiu fi cu tine în acea zi fericită... sau mai bine zis nu voi privi de aci de jos; voi fi cu tine însă de acolo de sus, și de acolo îi voiu mulțumi lui Dumnezeu... Iartă-mi această emoție; e pentru prima dată; e trupul ce vrea să se răscoale împotriva voinții lui Dumnezeu, deși nu are nici un drept”. Iși trecu mâna peste frunte, îmi luă mâna și mă duse în apropiata capelă a funcționarilor. Îngenunchiarăm să ne rugăm, dar cu cugete destul de diferite în inimă, totuși cu o identică dorință: mărirea Lui, a Regelui Nostru. Apoi eșirăm. Scompul meu prieten își redobândise înfățișarea senină; își reluase obișnuitul surâs: „Iartă-mă dacă te-am întristat,

dar, adause, să fim liniștiți; Dumnezeu e cu noi; să continuăm a lucra pentru Impărăția Lui”.

Era Luni. Vineri dimineața, în aceeași săptămână, comitetul iar se întruni (10 Ianuarie) și Necchi încă participă cu toată liniștea, aducând obișnuita lui contribuție prețioasă; și-ar fi venit și la ședința de seară, din aceeași zi, dacă nu l-ar fi oprit Panighi, din cauza timpului ploios și umed. Nimeni nu și-ar fi putut închipui atunci că abia după câteva ore moartea îl va prinde în ghiarele ei.

Se reîntoarse între cei dragi ai lui, după o jumătate de zi de lucru. Chiar și în acea zi voise să se dedice bolnavilor lui: vizitase cam douăzeci și șapte.

Era pöst și mănca pește. Apoi se retrase în camera lui — unde îi plăcea să se reculeagă singur — bun și surizător.

Soția ascultând un imbold tainic al inimii, se urcă în cameră mai înainte de ora obișnuită, când familia se aduna pentru recitarea Sf. Rozar.

„Victorio, nu mă simt bine; chiamă un preot”.

„Să chem medicul”, răspunse ea!

„Nu, preotul”.

În timp ce copilașii sbureau după preot și doctor, Vico ceru să i-se dea Crucifixul indulgențiat *in articulo mortis*. Luându-l în sărută, spuse actul părerii de rău, murmură „Adio, Victoria” și-și pierdu conștiința.

Sosi preotul și-i dădu deslegarea de pe urmă, administrându-i și Ungerea cu Mir. Veni

și medicul, dar nu putu face nimic. Puține minute mai târziu sufletul lui frumos sbura la Dumnezeu pe care totdeauna îl servise cu credință, pe care totdeauna-l iubise cu dragoste de copil.

Conform dispoziției lui testamentare, rămășițele pământești îi fură așezate la Universitatea Catolică a Sf. Inimi. Acolo, pe un catafalc modest, în Aula Magna transformată în capelă, odihnea atletul lui Hristos.

„O tunică — așa a descris scena M. Sticco — și un brâu de terțiar, așezate pe sicru, justificau acea sărăcie neobișnuită la onorurile pe cari Universitatea le face maeștrilor săi. Ca recompensă, în tot timpul acelei zile și în decursul celei următoare, aula fu înțesită de vizitatori și de credincioși cari se rugau.

În dimineața zilei de 14 Ianuarie Receptorul sluji Sf. L turghie, la altarul aranjat pe podiu, dar nu vorbi cum se obișnuiește la adunările comemorative, nu i se auzi vocea nici la Apostol nici la Evanghelie nici la Prefacere. Ruga tainică pentru sufletul celui trecut în împărăția dreptilor fu lungă. Cuminecarea ținu foarte mult din pricina numărului mare al celor ce se împărțeau. La binecuvântarea rămășițelor vocea preotului se auzi în sfârșit, însă după cuvintele: *Absolve, Domine, animam famuli tui...* (= *Desleagă, Doamne, sufletul robului tău*) când trebui să pronunțe acel nume de Ludovic, căruia cri îi răspundea o față veselă iar azi o imagine ce dănuia doar în amintire, vocea i-se cumă pe neașteptate.

germani. Avioanele britanice de recunoaștere cu baza în Grecia nu au mai observat nici un semn de retragere a trupelor dușmane. Un pilot spune ca lucru absolut sigur că ariergărzile nemțești au trecut frontiera greacă în cursul nopții de Joi spre Vineria săptămânii trecute.

Se dă lupta pentru Budapesta. Agenția Rador (7. XI. 44) e informată că tancurile marelui Malinovski ar fi pătruns deja în Pesta, unde s'ar de lupte de stradă. Vestitul Margit-Hid (podul Margareta da peste Dunăre) ar fi fost asvârlit în aer. Lucrătorii unguri bolșevici ar fi ocupat uzinele de armament Manfred Weiss.

† Victor Moldovanu, preot pensionar, în Veza, a trecut la cele veșnice în 9 Noembrie c., în anul 80 al vieții, 53 al preoției și 40 al văduviei. — Să-i fie somnul lin și memoria binecuvântată!

AVIZ

Academia de Teologie din Blaj își deschide cursurile Sâmbătă, în 25 Noembrie 1944.

Studentii se vor prezenta la timp, aducând fiecare prima rată a taxei de întreținere în suma de 15.000 lei, plus taxa de înscriere de 1620 lei pentru anul I și de 1120 lei pentru anii II—IV.

Rectoratul

Aviz școlar

Direcțiunea Liceului Teoretic de fete „Sf. Ecaterina” Blaj, aduce la cunoștință următoarele:

1. Deschiderea cursurilor va avea loc în ziua de 20 Noembrie a. c., orele 8 a. m.
2. Examenele particulare și de diferență încep în ziua de 15. Corigente, restante, în ziua de 16. Admitere în cl. V în ziua de 17. Admitere în cl. I în ziua de 18. Duminecă, în vor asista la Sf. Liturghie din Catedrală, urmată de invocarea Spiritului sfânt.
3. Taxa școlară este de Lei 10.000; la înscriere se achită jumătate.
4. Din cauză că Institutul Recunoștinței

este încă ocupat de spitale, cursurile se vor ține în localul Liceului Comercial de băieți. Taxele se vor achita la secretariatul liceului din Institutul Recunoștinței.

DIRECȚIUNEA

Liceul „Sf. Vasile cel Mare” — Blaj

Nr. 272/1944/45

Blaj, la 7 Noembrie 1944.

Aviz școlar

Având în vedere că localul liceului „Sf. Vasile cel Mare” și al internatului „Vancean” sunt ocupate și de prezent de un spital militar, Preaveneratul Consistor a aprobat ca liceul să-și deschidă cursurile în localul Seminarului Teologic.

În zilele de 17 și 18 Noembrie a. c., elevii vor achita taxa școlară (rata I 5000 Lei). Duminecă, în 19 l. c., vor asista la Sf. Liturghie din Catedrală, urmată de invocarea Spiritului Sfânt, iar Luni, în 20 Noembrie c., ora 8, vor începe cursurile.

Fiindcă internatul „Vancean” nu va putea funcționa deocamdată, se recomandă părinților interesați să angajeze pentru fiii lor, din bună vreme, cvartire în oraș, până când internatul va putea funcționa.

Direcțiunea liceului va sta la dispoziție pentru a da informații privitor la cvartire.

Elevii vor aduce cu sine și vor preda la direcțiune actele originale ce li s'au fost restituit la sfârșitul anului școlar trecut.

Celor cari nu vor putea găsi cvartire în oraș, s'au nu vor putea suporta cheltuielile de întreținere, li se recomandă, ca până la data de 20 Noembrie 1944, să înainteze cereri de înscriere ca elevi particulari.

DIRECȚIUNEA

Liceul Comercial de fete român unit „Regina Păcii”, Blaj

Nr. 218/1944

Aviz școlar

Intrucât „Institutul Recunoștinței”, unde funcționa Liceul comercial „Regina Păcii”, este ocupat de 2 spitale militare Z. I., cu aprobarea Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc, Liceul nostru își deschide cursurile în localul Școlii Normale de băieți.

În zilele de 15 Noembrie a. c., se va da examenul de admitere pentru cl. V-a, dimineața la ora 8, iar în ziua de 17 l. c., dimineața la ora 8, examenul de admitere pentru cl. I-a.

În zilele de 17 și 18 crt., elevele vor achita taxele școlare. Rata primă de 5000 Lei. Taxa anuală este de 10.000 Lei.

Duminecă, în 19 Noembrie a. c., elevele vor asista la Sf. Liturghie din Catedrală, urmată de invocarea Spiritului Sfânt, iar Luni, 20 Noembrie a. c., ora 8 dimineața, încep cursurile.

Internatul fiind ocupat de Spitale militare, Liceul va funcționa cu elevele din Blaj. Părinții din afară de Blaj, care doresc să-și aducă copilele la școală, le aranjează în cvartire pe răspundere proprie dând, în acest sens, o declarație Direcțiunii. Direcțiunea stă la dispoziția părinților cu informații privitoare la cvartire.

Părinților cari nu vor putea găsi cvartire în oraș, sau nu vor putea suporta cheltuielile de întreținere, li-se recomandă să-și înscrie copilele particulare, înainte cererea până la data de 20 Noembrie a. c.

Elevele vor aduce următoarele acte originale: 1) Extras de naștere; 2) Extras de botex; 3) Certificat de origine etnică; 4) Buletinul de revaccinare; 5) Certificat de domiciliu; 6) Certificatul școlar.

DIRECȚIUNEA

Un minut de tăcere mai semnificativ decât orice cuvânt meșteșugit. Mulți cugetară: cât de mult îl iubea!

Un nou sentiment de venerație cuprinse pe tinerii leviți prezenți, în fața acestei dureri care de bunăseamă că era foarte grea dacă biruise până și vocea Rectorului lor, cunoscut maestru al energiei.

Și durerea celor tari te face să plângi.

Vorbi Decanul Facultății de Litere, amintind pe Ludovico Necchi ca iubitor de știință și coleg, tată de familie și prieten incomparabil în ceea ce privește corectitudinea, fidelitatea și delicateța cu care-și alegea totdeauna ultimul loc, deși toți ceilalți din jur îl ofereau pe cel dintâiu. Vorbi un student evocând figura maestrului. Vorbi Colombo și transpuse auditoriul într'un timp ce pare — deși nu e foarte îndepărtat, — la un Necchi uitat, propagator al credinței, a ordinii, a dreptății creștine în opoziție cu socialismul și masoneria dizolvantă, pioner al Uniunii Catolice, soldatul binelui nu prin temperament, nici prin înclinare, ci prin conștiința limpede a propriei îndatoriri sociale.

Afară, când cortegiul începu să cotească spre Sf. Ambrosie, un pluton de lăncieri Savoia, cu coiful în soare și stegulețele în vânt, amintiră mulțimii un lucru ce fusese remarcat și în sală, și anume că Ludovico Necchi își servise țara ca militar, la douăzeci și la patruzeci de ani, în spitalul din piața Sf. Ambrosie ca și în pozițiile înaintate, pline de primejdii, ale frontului de unde fusese scos cu

forța de coleg, când acesta se convinse că deși era foarte rău bolnav, tăcea și-și vedea de serviciu, pentru că adevăratul cetățean catolic — după părerea lui — nu putea părăsi frontul decât muribund...

Cortegiul său mare și puternic ocupă toată strada Fasciei. Era lume din toate clasele sociale. Profesorii și studenții erau în minoritate față de mulțimea de intelectuali și poporeni ce întovărășiau cu mare durere pe medicul, sfătuitoarea și vechiul lor coreligionar. Pentru că Necchi era specialist în acele boli nervoase care, fiind așezate la granița dintre suflet și corp, cer unui medic să fie și preot și unui preot să fie și medic: clienții cari au găsit în Necchi și pe unul și pe celălalt, și încă în grad eminent, nu se puteau împăca cu pierderea lui; și alături de clienții lui erau persoanele cari îl avuseseră de tovarăș și maestru, în primele bătălii ale democrației creștine și, cari îl deplăngeau în murmur lin de Ave Maria.

În piața Sf. Ambrosie, în fața noului sediu a Universității Catolice (locuită numai în aripa unde erau instalate birourile), carul funebru se opri o clipă: era omagiul adus Regelui Hristos ce binecuvânta din înălțimea balconului; era salutul dat edificiului a cărui punere de piatră fundamentală Necchi o văzuse și a cărui terminare el o dorise, deși n'a sperat niciodată să o vadă complet terminată.

Era apoi și ultimul adio dela spitalul militar, în care, înainte cu douăzeci și șapte

de ani, fără constrângeri și indiscreții supărătoare, ci numai cu puterea credinței și a rugăciunilor știute numai de Dumnezeu, a unei prietenii delicate și puternice, el făcuse cea mai mare cucerire din viața lui de apostol, în colegul ce-i fusese tovarăș predilect de gimnaziu: Eduard Gemeli. Și cine cunoștea cazul, povestea despre acea providențială prietenie dintre Necchi și Gemelli, amintea cum Ludovico Necchi, cuceritorul, a imitat apoi pe tânărul său convertit, când și-a dat seama că pentru a reîncreștina viața din jur trebuie să prefaci mai întâi: gândirea, și întocmai ca și toți constructorii, dând o lovitură de bocanc prezentului, ancoră bazele viitorului, în numele unui trecut măreț.

Douăzeci și cinci de ani luptaseră, cei doi prieteni, împreună, unul viteaz și celălalt înțelept; și cel înțelept a fost scutit să cadă primul, în ogorul tinerei victorii.

Și-acum iată, după ultima binecuvântare din biserica ambroziană, sfințită prin multe conversiuni, trupul prietenului înțelept, în scriul lui de terțiar, merge în pacea mormântului, iar amicul viteaz, neobișnuit de încovoiat sub straele franciscane, cași când o greutate imensă i-ar apăsa umerii, se întoarce la osteneala de fiecă clipă, încarnându-și și de data asta suferința în binecuvântate fapte creatoare.

(Sfârșit)

Traducere din l. italiană de Stud. ing. Traian Cosma